

VARNO KOPANJE V POVRŠINSKIH VODAH - NARAVNA KOPALIŠČA IN KOPALNA OBMOČJA V SLOVENIJI

kakovost kopalnih voda, njihove posebnosti in priporočila za kopalce po regijah

- **Severno - primorska regija**
- **Južno - primorska regija**
- **Gorenjska regija**
- **Dolenjska regija in Bela krajina**

Ljubljana, junij 2024

Dokument:	VARNO KOPANJE V POVRŠINSKIH VODAH – NARAVNA KOPALIŠČA IN KOPALNA OBMOČJA V SLOVENIJI kakovost kopalnih voda, njihove posebnosti in priporočila za kopalce po regijah
Pripravila:	Strokovna skupina za vode, NIJZ-Center za zdravstveno ekologijo
	Verzija: 4. 6. 2024 Zamenja verzijo: 15. 6. 2023

SPLOŠNA PRIPOROČILA ZA KOPALCE

Kopanje se v površinskih vodah - rekah, jezerih in morju - priporoča le tam, kjer so določene kopalne vode in se spremlja kakovost kopalne vode v času kopalne sezone. Na 48 kopalnih vodah (naravnih kopalniščih in kopalnih območjih) spremljanje kakovosti poteka v okviru državnega monitoringa. Na nekaterih drugih odsekih spremljanje deloma zagotavljajo lokalne skupnosti. Na nenadzorovanih površinskih vodah se kopanje odsvetuje.

Ne kopajmo se po močnem dežju, saj se zaradi padavinskega spiranja površin v zaledju kopalnih voda (kmetijskih, cest ...), vdora padavinskih in odpadnih komunalnih vod lahko poveča mikrobiološka in kemijska onesnaženost vode. Nevarnost poškodb in utopitev je možna zaradi povečanega pretoka vode (motnost vode, brzice, plavajoči predmeti v/na vodi idr.), na morju pa zaradi visokih valov in tokov pri plimovanju. Ob nenadnem poslabšanju vremena pojdimo čim prej iz vode.

Med plavanjem ne požirajmo vode, kar velja zlasti za otroke. Po kopanju se oprhajmo s pitno vodo. Kopalna voda ni pitna in je ne uporabljajmo za pitje in pripravo hrane.

Zaradi nizkih temperatur vode (ob začetku kopalne sezone, ob nenadnih ohladih) vstopajmo v vodo postopoma in ne pregreti. Pred skakanjem v vodo se prepričajmo o vidljivosti do dna ter ustreznosti globine in dna izbranega mesta.

Okužba z virusom mišje mrzlice je povezana z izpostavljenostjo izločkom glodavcev pri dejavnostih v naravi, tudi kopanju. Zato bodimo na bregovih kopalnih območjih in naravnih kopalnišč (kot tudi, če vstopamo v nenadzorovane površinske vode) pozorni na morebitno prisotnost izločkov glodavcev in se jih izogibajmo.

Preprečimo težave, ki lahko nastanejo zaradi vročine, tako da zmanjšamo obremenitev telesa s toploto: zmanjšamo izpostavljenost vročini (umaknemo se v senco ali hladnejše prostore), zmanjšamo nastajanje toplote v telesu (omejimo fizično aktivnost na prostem zlasti na jutranje in večerne ure, uživamo »lahko hrano«, v manjših obrokih), omogočimo odvajanje toplote iz telesa (z zadostnim uživanjem tekočin, lahko se ohladimo v vodi). Pomagamo drugim: nekateri ljudje so bolj ogroženi (starejši, otroci ...). Bodimo pozorni na znake prizadetosti pri njih. V primeru pregretja bolnika umaknemo na hladno, ga hladimo in pokličemo zdravniško pomoč. NIKOLI ne puščamo nikogar v parkiranem avtomobilu, tudi ne živali.

Poskrbimo za ustrezno zaščito pred soncem. V času, ko je moč sončnih žarkov največja, to je med 10. in 17. uro (z vrhom ob 13. uri), omejimo izpostavljenost soncu. Poiščimo senco in se zaščitimo s primernimi oblačili, pokrivali, očali. Za predele kože, ki jih ne moremo zaščititi z oblačili (npr. obraz, nos, uhlji, hrbtišča rok), uporabimo sredstva za zaščito kože pred soncem.

Kopamo se na lastno odgovornost, na naravnih kopalniščih za varnost in pomoč skrbijo reševalci iz vode, na kopalnih območjih reševalci niso prisotni.

Za svojo varnost lahko največ naredimo sami!

Več v: [Varno kopanje v površinskih vodah – splošna priporočila za kopalce](#)

Dokument:	VARNO KOPANJE V POVRŠINSKIH VODAH – NARAVNA KOPALIŠČA IN KOPALNA OBMOČJA V SLOVENIJI kakovost kopalnih voda, njihove posebnosti in priporočila za kopalce po regijah
Priprava:	Strokovna skupina za vode, NIJZ-Center za zdravstveno ekologijo
	Verzija: 4. 6. 2024 Zamenja verzijo: 15. 6. 2023

Obrazložitev

Kopanje v površinskih vodah (rekah, jezerih in morju) lahko predstavlja tveganje za zdravje ljudi zaradi različnih dejavnikov. V ospredju je mikrobiološka - fekalna onesnaženost površinskih voda zaradi komunalnih izpustov. Kopanje ni povsod varno. Na nenadzorovanih odsekih na površinskih vodah se ne spremlja kakovost vode, ki je zato vprašljiva (neznana), tam tudi ni upravljavca in reševalcev iz vode. **Zato kopanje priporočamo na kopalnih območjih in naravnih kopalniščih, ki so vključena v državni monitoring spremljanja kakovosti kopalnih voda.**

Skladno z zahtevami evropske in naše zakonodaje za kopalne vode je v Sloveniji trenutno določenih **48 kopalnih voda na površinskih vodah (30 kopalnih območij in 18 naravnih kopalnišč)**. To so odseki na rekah, jezerih in morju, ki izpolnjujejo zakonsko določene kriterije za površinske kopalne vode in na katerih se sicer običajno kopalci zbirajo v večjem številu.

Naravna kopalnišča imajo upravljavca, za varnost kopalcev skrbijo usposobljeni reševalci iz vode, spremlja se kakovost kopalne vode. Območje kopalnišča je vidno označeno, vodne površine, namenjene kopanju, so ograjene. Urejeni so dostopi v vodo in iz nje, sanitarije, prostor za prvo pomoč in za reševalca iz vode, obiskovalci imajo dostop do pitne vode.

Na **kopalnih območjih** se spremlja kakovost kopalne vode, za varnost pred poškodbami in utopitvami posebej ni poskrbljeno. Kopalcev nihče ne nadzoruje, vodne površine niso vidno označene, zato se kopalci ne smejo preveč oddaljiti od obale - v morju le do 150 metrov, v jezerih do 100 metrov in v rekah do 30 metrov. Lokalne skupnosti običajno poskrbijo za postavitve sanitarij in košev za odpadke. **Na vseh uradno določenih kopalnih vodah na površinskih vodah se izvaja nadzor nad kakovostjo vode z državnim monitoringom (spremljanjem) kakovosti kopalnih voda v času kopalne sezone, ki na celinskih vodah traja od 15. junija do 31. avgusta ter na morju od 1. junija do 15. septembra.**

Monitoring zagotavlja Agencija RS za okolje (ARSO) Ministrstva za okolje, podnebje in energijo, izvaja ga Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano (NLZOH) - Ministrstvo za zdravje (MZ): v severno-primorski regiji NLZOH, lokacija Nova Gorica, v južno-primorski regiji NLZOH, lokacija Koper, v gorenjski regiji NLZOH, lokacija Kranj in v dolenski regiji NLZOH, lokacija Novo mesto.

Na vsaki kopalni vodi, vključeni v državni monitoring, je določeno vsaj eno **merilno mesto**, na katerem se **vzorči kopalno vodo** na dva tedna. Poleg *odvzema vzorca* kopalne vode za laboratorijsko mikrobiološko preskušanje (določanje dveh mikrobioloških parametrov: *Escherichia coli* in intestinalni enterokoki) vzorčenje na merilnih mestih vključuje tudi *terenske meritve* (temperatura zraka, vode, pH vrednost, prosojnost in električna prevodnost vode) ter *senzorične ocene* (prisotnost vidnih nečistoč, površinsko aktivnih snovi, mineralnih olj, spremembe barve kopalne vode in presojo prisotnosti površinske gošče in prekomerne razrasti makroalg).

Ob dostopnih poteh v kopalno vodo je postavljena tudi **informacijska tabla**, na kateri so splošen opis kopalne vode z merilnimi mesti monitoringa, nekaj napotkov za varno kopanje in črna koda, ki omogoča dostop do sprotnih podatkov o kakovosti vode na [Karti kopalnih voda](#) (preko mobilnih telefonov). Podana je tudi informacija o kakovosti vode v zadnjem štiriletnem obdobju s simbolom, uporabljenim v vseh državah Evropske skupnosti.

Po poenoteni kriterijih v vseh državah Evropske skupnosti se kakovost kopalne vode ocenjuje glede na prisotnost dveh vrst bakterij v vodi (indikatorjev fekalnega onesnaženja) in sicer *Escherichia coli* in intestinalni enterokoki. Na osnovi izmerjenih vrednosti zadnjih štirih let se kopalna voda razvrsti v razrede kakovosti: odlična, dobra, zadostna ali slaba, pri čemer je za kopanje primerna vsaj zadostna kakovost kopalne vode. Kopanje v kopalni vodi se lahko prepove ali odsvetuje, če vodno telo, na katerem je kopalna voda, ne dosega dobrega kemijskega stanja in vsaj dobrega ekološkega stanja površinskih voda.

Dokument:	VARNO KOPANJE V POVRŠINSKIH VODAH – NARAVNA KOPALIŠČA IN KOPALNA OBMOČJA V SLOVENIJI kakovost kopalnih voda, njihove posebnosti in priporočila za kopalce po regijah
Pripravljal:	Strokovna skupina za vode, NIJZ-Center za zdravstveno ekologijo
	Verzija: 4. 6. 2024 Zamenja verzijo: 15. 6. 2023

SEVERNO-PRIMORSKA REGIJA

Glede na dolgoletne rezultate monitoringa kakovosti so kopalne vode na vseh kopalnih območjih severno-primorske regije primerne za kopanje. Večje število indikatorskih bakterij se načeloma določa v vzorcih vode po močnem dežju. Višje vrednosti so navadno kratkotrajne in ne tako visoke, da bi bilo potrebno kopanje odsvetovati/prepovedati, posledično pa vplivajo na razvrstitev kopalnih voda v razrede kakovosti.

Neobičajne razmere leta 2023

Slovenijo so avgusta 2023 po dolgotrajnih močnih nalivih prizadele obsežne poplave, ki so v severno-primorski regiji povzročile spremenljivo kakovost in povečano motnost vode predvsem na kopalnem območju Idrijca v Bači pri Modreju ter na kopalnem območju Soča v Kanalu, kar je vplivalo na njuno razvrstitev v razrede kakovosti.

Razvrstitev kopalnih območij v razrede kakovosti za obdobje 2019-2023:

Odlična: Soča pri Čezsoči, Soča pri Tolminu I («odlična» že od leta 2013), Soča pri Tolminu II in Soča pri Solkanu

Dobra: Nadiža v Robiču, Nadiža v Podbeli in Logjeh ter Soča v Kanalu (v predhodnih štirih ocenjevalnih obdobjih «odlična»)

Neocenjena: Idrijca v Bači pri Modreju¹

¹ Spremljanje kakovosti vode v kopalnem območju Idrijca v Bači pri Modreju se je kot na vseh kopalnih vodah začelo v začetku junija. Zaradi posegov v vodotoke v zaledju Idrijce po poplavah (odstranjevanje podrtega drevja, urejanje razdejanih strug, odvažanje nanesenega materiala) ter intenzivnega spiranja zaledja ob neurjih, je bila na tem kopalnem območju zaznana prekomerna prisotnost fekalnih bakterij že konec julija, zaradi česar je bilo kopanje odsvetovano in je iz previdnostnih razlogov veljalo do zaključka kopalne sezone. Dejansko kakovost vode so tako odražali le rezultati začetnih treh analiz vode, kar pa ne zadošča predpisani pogostosti analiz v letu 2023. Tako kopalna voda v ocenjevalnem obdobju 2019-2023 ni bila ocenjena.

Dodatna priporočila - opozorila

Kopanja torej ne priporočamo po močnem dežju, saj se zaradi padavinskega spiranja površin v zaledju lahko lokalno poveča mikrobiološka in kemijska onesnaženost vode, zaradi povečanega pretoka pa so reke lahko nevarne tudi zaradi možnosti utopitve (povečana globina vode, motnost, hitrejši tokovi).

Reka Soča je lahko tudi na kopalnih območjih mestoma deroča in polna brzic, zato ne podcenjujmo moči vode in ne precenjujemo lastnih sposobnosti (neplavalci, slabši plavalci, otroci).

Na kopalnem območju na Soči v Solkanu se lahko zaradi uravnavanja pretokov hidroelektrarn pojavljajo nenadni dvigi gladine in močni tokovi reke Soče, zato je potrebna dodatna previdnost kopalcev in dosledno upoštevanje vseh opozoril na tem kopalnem območju!

Dokument:	VARNO KOPANJE V POVRŠINSKIH VODAH – NARAVNA KOPALIŠČA IN KOPALNA OBMOČJA V SLOVENIJI kakovost kopalnih voda, njihove posebnosti in priporočila za kopalce po regijah
Pripravila:	Strokovna skupina za vode, NIJZ-Center za zdravstveno ekologijo
	Verzija: 4. 6. 2024 Zamenja verzijo: 15. 6. 2023

Slika 1: Del kopalnega območja Soča v Kanalu I

Vir slike: ARSO

Tabela 1: Državni monitoring kakovosti kopalnih voda 2024 - kopalna območja in merilna mesta v severno-primorski regiji.

Površinska voda	Kopalno območje	Merilno mesto
Reka Nadiža	Nadiža	Logje
		Podbela - Kamp Nadiža
		Robič
Reka Soča	Soča pri Čezsoči	Pri mostu
	Soča pri Tolminu I	Pri mostu
	Soča pri Tolminu II	Sotočje s Tolminko
	Soča v Kanalu	Avtokamp Korada
	Soča pri Solkanu	Stari jez
Reka Idrijca	Idrijca v Bači pri Modreju	Pod železniškim viaduktom

Dokument:	VARNO KOPANJE V POVRŠINSKIH VODAH – NARAVNA KOPALIŠČA IN KOPALNA OBMOČJA V SLOVENIJI kakovost kopalnih voda, njihove posebnosti in priporočila za kopalce po regijah
Pripravila:	Strokovna skupina za vode, NIJZ-Center za zdravstveno ekologijo
	Verzija: 4. 6. 2024 Zamenja verzijo: 15. 6. 2023

JUŽNO-PRIMORSKA REGIJA

V južno-primorski regiji je v državni monitoring kakovosti kopalnih voda vključenih 7 kopalnih območij in 14 naravnih kopališč na morju, skupaj 21 kopalnih voda, na katerih je določenih skupno 26 merilnih mest (Tabela 2). Vzorčenje kopalnih voda na morju poteka z obale.

Kakovost kopalnih voda

Vse kopalne vode na morju, vključene v državni monitoring, so primerne za kopanje in je večina od njih že od leta 2013 razvrščena v razred mikrobiološke kakovosti »odlična«. Prisotnosti bakterij *Escherichia coli* in intestinalnih enterokokov v vzorcih kopalne vode v zadnjih letih skoraj ni bilo zaznati. Izjema je kopalna voda Kopališča Žusterna, ki je bila zaradi dogodka fekalnega onesnaženja v letu 2019 razvrščena v štiriletnem nizu 2016-2019 v razred mikrobiološke kakovosti »zadostna«. Zaradi upoštevanja teh rezultatov tudi v razvrstitvi v letu 2020 (na osnovi podatkov 2017-2020), letu 2021 (na osnovi podatkov 2018-2021) in letu 2022 (na osnovi podatkov 2019-2022) je naravno kopališče Žusterna ostalo v razredu »zadostno«, v letu 2023 (na osnovi podatkov 2020-2023) pa dobro.

Na splošno so lokalna nihanja kakovosti kopalne vode možna po obilnem dežju ob mešanju padavinske in fekalne vode v preobremenjenih kanalizacijskih sistemih. Vir onesnaženja so lahko tudi nelegalni izpusti fekalij iz turističnih plovil in kopalci sami (ti so lahko ob koncih tedna zelo številni).

Dodatna priporočila – opozorila

Možen je pojav cvetenja morja, ki ga povzroča masovna namnožitev alg ob ugodnih razmerah in prisotnost meduz. Ob prisotnosti meduz v morju je potrebna previdnost zaradi nevarnosti ožiga.

Slika 2: Naravno kopališče RKS MZL Debeli rtič

Slika 3: Naravno kopališče Grand Hotel Bernardin

Vir slik: ARSO

Dokument:	VARNO KOPANJE V POVRŠINSKIH VODAH – NARAVNA KOPALIŠČA IN KOPALNA OBMOČJA V SLOVENIJI kakovost kopalnih voda, njihove posebnosti in priporočila za kopalce po regijah
Pripravila:	Strokovna skupina za vode, NIJZ-Center za zdravstveno ekologijo
	Verzija: 4. 6. 2024 Zamenja verzijo: 15. 6. 2023

Tabela 2: Državni monitoring kakovosti kopalnih voda 2024 - kopalne vode in merilna mesta na morju (v južno-primorski regiji).

Kopalna voda	Merilno mesto
➤ Kopalno območje Debeli rtič <i>VT Morje Lazaret-Ankaran</i>	pod stopnicami (ob tabli)
➤ Naravno kopališče RKS MZL Debeli rtič*	pomol ob bazenu (stopnice)
➤ Kopališče Adria Ankaran* <i>MPVT Morje Koprski zaliv</i>	pomol 2 (stopnice levo)
➤ Mestno kopališče Koper* <i>MPVT Morje Koprski zaliv</i>	pomol 1 (stopnice)
➤ Kopališče Žusterna* <i>MPVT Morje Koprski zaliv</i>	otroški bazen (leva stranica)
	sredina (pri stolpu)
➤ Kopalno območje Žusterna – AC Jadranka <i>MPVT Morje Koprski zaliv, VT Morje Žusterna -Piran</i>	ploščad 1 (stopnice levo)
	Molet, stopnice (zunanja stranica)
➤ Kopalno območje Pri svetilniku <i>VT Morje Žusterna -Piran</i>	pri svetilniku, pomol (stopnice levo)
	Dva topola, med bazenoma
➤ Naravno kopališče Delfin* <i>VT Morje Žusterna -Piran</i>	stopnice (kamnite)
➤ Kopalno območje Rikorovo – Simonov zaliv <i>VT Morje Žusterna -Piran</i>	stopnice (zaliv desno)
➤ Plaža Simonov zaliv* <i>VT Morje Žusterna -Piran</i>	pomol levo
➤ Kopalno območje Simonov zaliv – Strunjan <i>VT Morje Žusterna -Piran</i>	Mesečev zaliv, dostopne stopnice
	Belvedere, pomol levo
➤ Obmorsko kopališče - Plaža Krka – Zdravilišče Strunjan (Kopališče Terme Krka-Talaso Strunjan)* <i>VT Morje Žusterna -Piran</i>	srednji leseni pomol, levo
➤ Naravno kopališče Salinera * <i>VT Morje Žusterna -Piran</i>	pomol sredina
➤ Kopalno območje Salinera – Pacug <i>VT Morje Žusterna -Piran</i>	Pacug, pomol desno
➤ Kopalno območje Fiesa – Piran <i>VT Morje Žusterna -Piran</i>	kamnite stopnice
	Fiesa, pomol desno (5-6 stebriček)
➤ Plaža Grand Hotel Bernardin* <i>VT Morje Piranski zaliv</i>	pomol 3
➤ Plaža Hotel Vile Park* <i>VT Morje Piranski zaliv</i>	stopnice ob stolpu
➤ Kopališče Hoteli Morje (kopališče Hoteli LifeClass)* <i>VT Morje Piranski zaliv</i>	pomol 2 (stopnice 2 levo)
➤ Osrednja plaža Portorož* <i>VT Morje Piranski zaliv</i>	pomol 2 (stopnice 1 desno)
➤ Naravno kopališče Metropol Portorož* <i>VT Morje Piranski zaliv</i>	pomol 2 (stopnice desno)
➤ Naravno kopališče Avtokamp Lucija* <i>VT Morje Piranski zaliv</i>	pri stolpu

*... Naravna kopališča

VT ... vodno telo

MPVT... močno preoblikovano vodno telo

Dokument:	VARNO KOPANJE V POVRŠINSKIH VODAH – NARAVNA KOPALIŠČA IN KOPALNA OBMOČJA V SLOVENIJI kakovost kopalnih voda, njihove posebnosti in priporočila za kopalce po regijah
Pripravila:	Strokovna skupina za vode, NIJZ-Center za zdravstveno ekologijo
	Verzija: 4. 6. 2024 Zamenja verzijo: 15. 6. 2023

GORENJSKA REGIJA

V **gorenjski regiji** so v državni monitoring kakovosti kopalnih voda vključena 4 kopalna območja in 4 naravna kopališča, na katerih je določenih skupno 8 merilnih mest (**Tabela 3**).

Kakovost kopalnih voda

Vse kopalne vode na Gorenjskem so primerne za kopanje in od leta 2013 dalje razvrščene v razred mikrobiološke kakovosti »odlična«.

Dodatna priporočila – opozorila

Kopanja ne priporočamo po močnem dežju, saj se zaradi padavinskega spiranja površin v zaledju lahko poveča onesnaženost vode.

Predvsem v Šobčevem bajerju in tudi v Blejskem jezeru je možen **pojavn cvetenja alg** na površini vode ob izraziti slabi pretočnosti in visokih temperaturah vode. Ta pojav se odraža tudi v manjši prosojnosti in spremenjeni barvi vode.

Slika 6: Del kopalnega območja Velika Zaka

Vir slike: ARSO

Tabela 3: Državni monitoring kakovosti kopalnih voda 2024 - kopalne vode in merilna mesta v gorenjski regiji.

Površinska voda	Kopalna voda	Merilno mesto
Šobčev bajer	Kopališče Šobčev bajer*	ob otroškem bazenu
Blejsko jezero	Naravno kopališče Grand Hotel Toplice*	pomol
	Naravno kopališče Hotel Vila Bled*	pomol
	Grajsko kopališče*	pomol
	Kopalno območje Mala Zaka	pomol 2
	Kopalno območje Velika Zaka	zaliv
Bohinjsko jezero	Kopalno območje Ukanc	Avtokamp
	Kopalno območje Fužinski zaliv	Gostišče Kramar-pomol

*... Naravna kopališča

Dokument:	VARNO KOPANJE V POVRŠINSKIH VODAH – NARAVNA KOPALIŠČA IN KOPALNA OBMOČJA V SLOVENIJI kakovost kopalnih voda, njihove posebnosti in priporočila za kopalce po regijah
Pripravila:	Strokovna skupina za vode, NIJZ-Center za zdravstveno ekologijo
	Verzija: 4. 6. 2024 Zamenja verzijo: 15. 6. 2023

DOLENJSKA REGIJA IN BELA KRAJINA

V **dolenjski regiji in Beli krajini** je v državni monitoring kakovosti kopalnih voda na površinskih vodah (rekah Kolpa in Krka) vključenih 12 kopalnih območij, na katerih je določenih skupno 12 merilnih mest (**Tabela 4**).

Kakovost kopalnih voda

Na splošno so kopalne vode na kopalnih območjih na rekah Kolpa in Krka, na katerih se izvaja spremljanje kakovosti kopalne vode, primerne za kopanje. Kakovost kopalnih voda je močno odvisna od sezonskih vremenskih razmer, kakor tudi vpliva zaledja, neurejenega odvajanja komunalnih odpadnih voda in/ali kmetijskih površin.

Razvrstitev kopalnih območij v razrede kakovosti za obdobje 2019-2023:

Odlična: Kolpa - Prelesje-Kot, Radenci, Učakovci - Vinica, Podbrežje – Fučkovci, Dragoši – Griblje

Dobra: Kolpa - Sodevci, Damelj, Adlešiči, Primostek, Podzemelj, Krka - Straža

Zadostna: Krka - Žužemberk

*Kakovost vode v kopalnem območju Kolpa Primostek se je navadno gibala med dobrim in zadostnim, za obdobje 2018-2021 pa kakovost vode ni dosegla več predpisanih standardov kakovosti in je bila razvrščena v kategorijo **slabe kakovosti**. Zato je vlada v letu 2022 sprejela **Program ukrepov upravljanja kakovosti kopalne vode za kopalno območje Kolpa Primostek zaradi nedoseganja standardov kakovosti kopalne vode**. Program vključuje: vzpostavitev komunalne infrastrukture v aglomeraciji Primostek ter dokončanje komunalne opremljenosti aglomeracije Podzemelj-Zemelj in nadzor nad odvajanjem in čiščenjem odpadnih komunalnih voda v razpršeni poselitvi, preveritev morebitnih nelegalnih izpustov odpadnih voda in nelegalnih priključkov na komunalno infrastrukturo na prispevnem in vplivnem območju kopalne vode.*

*Tako je v zaledju kopalne vode **v letih 2022 in 2023 potekal raziskovalni monitoring** na številnih merilnih mestih **na Kolpi** in njenih pritokih ter **na Lahinji**. Bolj pogosto so bile analize vode opravljene tudi na kopalnem območju Kolpa Primostek, kjer so rezultati analiz vode v **letu 2022** še močno nihali in je bila voda na osnovi štiri letnega niza podatkov ocenjena kot **zadostna**, v **letu 2023** pa **dobra**.*

Dodatna priporočila – opozorila

V sušnih obdobjih poletja in pri nižjih vrednostih pretoka reke Kolpe je opaziti bolj izrazito zastajanje pene (naravnega izvora) med kamni na določenih jezovih (Srednji Radenci, Vinica, Pobrežje).

Na mestih, kjer zastaja voda, se povečuje cvetenje alg, katere pa so normalna flora, predvsem na kamnih jezov, zato je potrebna previdnost zaradi zdrsa.

Z namenom preprečevanja okužb prek kopalne vode, odsvetujemo kopanje po močnem dežju, saj se zaradi padavinskega spiranja površin v zaledju kopalnih voda (kmetijskih, cest ...), vdora padavinskih in odpadnih komunalnih vod lahko poveča mikrobiološka in kemijska onesnaženost vode.

Med plavanjem ne požirajmo vode, na kar bodimo pozorni zlasti pri otrocih. Po kopanju se oprhajmo s pitno vodo. Kopalna voda ni pitna in je ne uporabljajmo za pitje in pripravo hrane.

Dokument:	VARNO KOPANJE V POVRŠINSKIH VODAH – NARAVNA KOPALIŠČA IN KOPALNA OBMOČJA V SLOVENIJI kakovost kopalnih voda, njihove posebnosti in priporočila za kopalce po regijah
Pripravljal:	Strokovna skupina za vode, NIJZ-Center za zdravstveno ekologijo
	Verzija: 4. 6. 2024 Zamenja verzijo: 15. 6. 2023

Slika 7: Del kopalnega območja Kolpa Adlešiči

Vir slike: ARSO

Tabela 4: Državni monitoring kakovosti kopalnih voda 2024 - kopalne vode in merilna mesta v dolenski regiji in Beli krajini.

Površinska voda	Kopalno območje	Merilno mesto
Reka Kolpa	Kolpa, Prelesje - Kot	Prelesje - jez
	Kolpa, Sodevci	nad potokom
	Kolpa, Radenci	jez
	Kolpa, Damelj	pri starem mlinu
	Kolpa, Pobrežje - Fučkovci	Pobrežje - jez
	Kolpa, Podzemelj	Kamp Podzemelj - plaža
	Kolpa, Primostek	Primostek - stopnice
	Kolpa, Učakovci - Vinica	Vinica - Avtokamp Katra
	Kolpa, Adlešiči	Šotorišče Jankovič
	Kolpa, Dragoši - Griblje	Griblje - rečni odbijač
Reka Krka	Krka Žužemberk	Kopališče Loka
	Krka Straža	jez

Dokument:	VARNO KOPANJE V POVRŠINSKIH VODAH – NARAVNA KOPALIŠČA IN KOPALNA OBMOČJA V SLOVENIJI kakovost kopalnih voda, njihove posebnosti in priporočila za kopalce po regijah
Pripravila:	Strokovna skupina za vode, NIJZ-Center za zdravstveno ekologijo
	Verzija: 4. 6. 2024 Zamenja verzijo: 15. 6. 2023

NEKAJ KORISTNIH POVEZAV

1. Spletno mesto državne uprave s celovitimi informacijami o njenem delovanju in preprostim dostopom do storitev. Več o kopalnih vodah:
<https://www.gov.si teme/kopalne-vode/>
2. Agencija RS za okolje. Več o izvajanju državnega monitoringa kopalnih voda:
<http://www.arso.gov.si/vode/kopalne%20vode/>
3. Agencija RS za okolje. Karta kopalnih voda:
<http://gis.arso.gov.si/apigis/kopalneV/>
4. Nacionalni inštitut za javno zdravje. Kopalna voda:
<http://www.nijz.si/podrocja-dela/moje-okolje/kopalna-voda>
5. Nacionalni inštitut za javno zdravje. Najpogostejša tveganja, ki jih predstavlja kopalna voda:
<https://www.nijz.si/sl/najpogostejsa-tveganja-ki-jih-predstavlja-kopalna-voda>
6. Nacionalni inštitut za javno zdravje. Varno kopanje v površinskih vodah – splošna priporočila za kopalce:
<https://nijz.si/moje-okolje/kopalna-voda/varno-kopanje-v-povrsinskih-vodah/>
7. Nacionalni inštitut za javno zdravje. Smerne vrednosti za prepoved ali odsvetovanje kopanja na naravnih kopališčih oziroma kopalnih območjih:
<https://www.nijz.si/sl/priporocila-o-varnosti-kopanja-s-smernimi-vrednostmi-za-prepoved-ali-odsvetovanje-kopanja-na>
8. Nacionalni inštitut za javno zdravje. Mišja mrzlica oziroma hemoragična mrzlica z renalnim sindromom (HMRS):
<http://www.nijz.si/hemoragicna-mrzlica-z-renalnim-sindromom-hmrs-misja-mrzlica>
9. Uprava RS za zaščito in reševanje. Napotki za varno kopanje:
<https://www.gov.si teme/nesrece-na-v-in-ob-vodi/>
10. Nacionalni inštitut za javno zdravje. UV sevanje:
<https://nijz.si/moje-okolje/uv-sevanje-in-radon/>
11. Spletno mesto državne uprave s celovitimi informacijami o njenem delovanju in preprostim dostopom do storitev. Program ukrepov upravljanja kakovosti kopalne vode za kopalno območje Kolpa Primostek zaradi nedoseganja standardov kakovosti kopalne vode:
<https://www.gov.si teme/kopalne-vode/>
12. Agencija RS za okolje. Raziskovalni monitoring Primostek:
https://www.arso.gov.si/novice/datoteke/044435-Porocilo_Primostek_2023_K1_P.pdf
13. Nacionalni inštitut za javno zdravje. Napotki prebivalcem za ravnanje v vročih dneh:
<https://nijz.si/moje-okolje/podnebne-spremembe/napotki-prebivalcem-za-ravnanje-v-vrocih-dneh/>

Dokument:	VARNO KOPANJE V POVRŠINSKIH VODAH – NARAVNA KOPALIŠČA IN KOPALNA OBMOČJA V SLOVENIJI kakovost kopalnih voda, njihove posebnosti in priporočila za kopalce po regijah
Pripravila:	Strokovna skupina za vode, NIJZ-Center za zdravstveno ekologijo
	Verzija: 4. 6. 2024 Zamenja verzijo: 15. 6. 2023